

[Udenrigsministeren.]

er det efter min Mening selvsagt i alle Parters Interesse, at Forbindelsen oprettholdes, men saaledes som Forholdene i Danmark havde udviklet sig, var det ogsaa efter mit Skøn absolut nødvendigt, at det blev sagt fra Deres Side, sagt klart og offentligt, at De selv frit maatte skønne, i hvilket Omfang Instruktioner fra København kunde imødekomes.

Man vil altsaa se det gamle kauffmannske Standpunkt, om jeg saa maa sige, fra 9. April 1940.

Eller hvis jeg nævner Kammerherre Kruses Stilling i Stockholm og spørger, om det var muligt for Minister Kruse at indtage det samme Standpunkt som Minister Kauffmann eller Grev Reventlow i London, maa jeg dertil svare absolut nej og sige, at Forholdene var naturligvis saa vidt forskellige for Kauffmann og Reventlow i de krigsførende angelsaksiske Stater og Kammerherre Kruse i det neutrale Sverige, at der slet ikke kan anstilles nogen Sammenligning imellem de forskellige Opgaver, der forelaa for dem. Det, der maa være Spørgsmaalet, er, om de paagældende Embedsmænd i Overensstemmelse med, hvad der var deres Pligt, har løst deres Opgave i den rette Aand, med den rette Hensigt, alene tænkende paa at varetage Fædrelandets Interesser, eller om man maa hævde, at de — sat paa en vigtig Post — forsømte deres Opgave. Maa jeg i denne Forbindelse tilføje, at jeg ikke ønsker at bøje mig for eller tage Hensyn til letkøbte Stemninger i den ene eller anden Retning. Endvidere at jeg virkelig anser det for en stor dansk Opgave, hvis det med Sandhed kan gøres, at paapege, at hele Danmark har været med paa Rettens og Sandhedens Side. Jeg kan ikke se nogen Interesse i over for Udlandet at søge at tilkendegive, at vi skulde have en Række Embedsmænd, som ikke havde løst deres Opgave. Det maa dog endelig være vor Interesse at fremvise det modsatte Billede.

Jeg skal da ikke, nu hvor jeg gerne vil sige et Par Ord om nogle af Embedsmændene, gaa i Detailler, saaledes som mine Angribere unægtelig har gjort det. Naar nogle synker til et saadant Lavmaal som til at gengive et urigtigt Referat af personlige Bemærkninger af en privat Samtale i et privat Selskab, jeg skal have fremsat i Udlandet, skulde man synes, at Maalet var nogenlunde fuldt. Dog lige for en Ordens Skyld synes jeg, jeg maa have Lov til at fremhæve — naar det var opstaaet og ogsaa gengivet af en af de mest fremtrædende Frihedskæmpere, der oven i Købet

skal optræde som Folketingskandidat, ganske vist kun for Dansk Samling, at jeg skulde have udtalt mig paa en bestemt Maade om de Herrer Svenningsen og Hvass i Bruxelles —, at dette er fuldkommen urigtigt, og at vor Chargé d'Affaires i Bruxelles, Hr. Viggo Jensen, den 6. August 1945 skrev saaledes til mig:

„Jeg ved ikke, om det nu er til nogen Gavn, at jeg svarer, men jeg er selvfølgelig til Disposition, hvis De maatte ønske bekræftet, at De aldrig over for mig har givet Udtryk for, at nogen Person burde fjernes, hvis det ikke var godtgjort, at vedkommende havde begaaet Fejl eller Forseelser.“

Man vil vide, at jeg ganske uden videre skulde have sagt om disse to høje Embedsmænd, at de skulde fjernes fra deres Poster. Men hvad jeg har hævdet, er det, som Hr. Viggo Jensen siger, og enhver, der kender det fjerneste til, hvad jeg har sagt og ment, da jeg arbejdede ude, ved, at jeg altid skarpt understregede, at vi ikke maatte dømme.

Den af Gesandterne, som er blevet angrebet stærkest, er Kammerherre Kruse, om hvem jeg gerne vil sige, at jeg havde Lejlighed til at følge Minister Kruses Arbejde og se det paa nærmeste Hold inden Befrielsen, og jeg mener, at Angrebene er fuldkommen uberettigede, og at Kammerherre Kruse i Stockholm gjorde et meget paaskønnet og meget dygtigt Arbejde.

Grev Reventlow mente at maatte anvende en anden Fremgangsmaade end Minister Kauffmann, men ingen kan tvivle om, at hans Maal var det samme, og den, der som jeg paa nærmeste Hold har set de engelsk-amerikanske Myndigheders Holdning til den danske Gesandt i 1944, da S.H.A.E.F. Mission to Denmark og Danish Military Mission blev formet, kan ikke være i Tvivl om, hvilken højt anset og anerkendt Position Grev Reventlow har.

Med Hensyn til Direktør Svenningsen retter man særlig sine Angreb mod ham paa to Punkter: at Direktør Svenningsen efter den 29. August ikke viste tilstrækkelig Fasthed over for Tyskerne ved Spørgsmaalet om Dannelsen af en anden Regering, og Minister Svenningsens Dementi af Mordene i Shellhuset. Med Hensyn til det første vil jeg gerne bemærke, at man kan næsten sige, at der efter den 29. August blev givet Ordre til, at Tjenestemændene skulde blive i deres Stillinger, og at dette var et tydeligt udtalt Ønske. Jeg har meget nøje gennemlæst Direktør Svenningsens Beretning om de spændende Septembere i 1943, og det kan saamænd godt være, at der en Dag har været